

GAZETKA UNESCO

Tydzień Języków Obcych kwiecień 2013

UNESCO BULLETIN
ГАЗЕТА ЮНЕСКО
UNESCO ZEITSCHRIFT
REVUE DE L'UNESCO
RELATIO RERUM UNESCO

I Liceum Ogólnokształcące
im. Henryka Sienkiewicza
w Płońsku

ROK SZKOLNY 2012/2013

CENA: 1 Zł

Drodzy Czytelnicy!

Z okazji Tygodnia Języków Obcych w naszej szkole zapraszamy do lektury gazetki okolicznościowej. Zawiera ona artykuły w języku polskim oraz ich przetłumaczone wersje w językach obcych uczonych w naszej szkole: angielskim, francuskim, niemieckim, rosyjskim i łacińskim. Artykuły te zostały przygotowane przez uczniów I Liceum Ogólnokształcącego im. Henryka Sienkiewicza w Płońsku z pomocą nauczycieli języków obcych. Tegoroczne wydanie poświęcone jest tematowi:

Stereotypy związane z krajami posługującymi się językiem angielskim, francuskim, niemieckim, rosyjskim i łacińskim.

Słowo wstępne

Stereotyp słowo pochodzące z greki: stereos – „przestrzenny”, typos – „wzorzec”, „odcisk”) – konstrukcja myślowa, zawierająca często uproszczony komponent poznawczy, zawierająca pewne fałszywe przeświadczenie, dotyczące różnych zjawisk, w tym innych grup społecznych.

Nie będziemy więc zmieniać naszego widzenia Rzymian i Greków utrwalonych nauką.

Natomiast chcielibyśmy przeciwstawić pojmowanie łaciny jako języka martwego oraz pokazać, że jest to język, którym można się posługiwać także dziś.

Mini-colloquia latina:

Lingua latina	Lingua francogallica	Lingua anglica	Lingua germanica	Lingua russiana
Salve!	Bonjour!	Hello!	Hallo!	Привет!
Amo te!	Je t'aime	I love you	Ich liebe dich	Я тебя люблю
Gratias ago!	Merci!	Thank you!	Danke	Спасибо!
Veniam peto!	Excusez-moi!	Excuse me	Entschuldigung!	Извини!
Ignoro	Je ne sais pas	I don't know	Ich weiß nicht	Я не знаю
Quae hora est?	Quelle heure est-il?	What time is it?	Wie spät ist es?	Который час?
Quanti costat?	Combien ça coûte?	How much is it?	Wie viel kostet?	Сколько это стоит?
Quid tibi nomen est?	Comment tu t'appelles?	What is your name?	Wie heißt du?	Как тебя зовут?
Quomodo te habes?	Comment ça va?	How are you?	Wie geht's?	Как поживаешь?
Loguerisne latina?	Parlez-vous latin?	Do you speak latin?	Sprichst du Latein	Ты говоришь по-латински?
Lingua	Langue (la)	Language	Sprache (die)	язык
Familia	Famille (la)	Family	Familie (die)	семья
Dies	Jour (le)	Day	Tag (der)	день

Na stronie internetowej:

<http://www.latinitatis.com>

możemy przeczytać o języku łacińskim dziś, oczywiście jak przystało na tydzień języków obcych – czytamy je dowolnie przez nas wybranym języku obcym XD

- *Pourquoi le latin aujourd'hui.*
- *Lebendiges Latein.*
- *Latin today.*
- *O latinitas!*
- *Como (no) se enseña el Latin.*
- *Por qué hablar y escribir latín hoy día.*
- *L'Europa alla ricerca di una lingua commune*

Prezentujemy: mini-rozmówki utworzone przez grupę klas drugich, widowisko przygotowane przez dwie grupy uczące się łaciny klas drugich oraz ich tłumaczenie scenek filmowych, broszurkę *Lingua latina – relatio rerum* – grupa humanistyczna klas trzecich, gazetki ścienne – grupa biologiczno-chemiczna klas trzecich.

Guide rapide des stéréotypes sur les Français et les Polonais

Au quotidien, on entend dire des stéréotypes, c'est-à-dire des idées ou opinions toutes faites, plus ou moins répandues et partagées dans une communauté linguistique donnée. Bien qu'on puisse trouver dans chacune une quantité de vérité, on ne devrait absolument pas généraliser en jugeant les nationalités quelles qu'elles soient. Le sujet de notre texte sera de présenter quelques-uns des stéréotypes franco-polonais.

Deux stéréotypes sur les Polonais nous semblent particulièrement durs à supporter. Le premier veut que le Polonais moyen soit alcoolique... Hélas, cette image est bien figée dans la langue française qui garde jusqu'à présent une expression : *Soûl comme un Polonais (Pijany jak Polak)*. Vraiment, très pénible nous est cet héritage linguistique!¹

Le deuxième stéréotype n'en est pas moins douloureux pour nous : en France, on croit que les Polonais sont voleurs. Pire encore, ils voleraient aussi bien en Pologne qu'à l'étranger! C'est pour ça que les Français considèrent la Pologne comme un pays dangereux et à éviter: ils pourraient s'y faire agresser...

Un autre stéréotype attribué parfois à nos compatriotes est que les Polonais seraient en train de se plaindre toujours et de tout! Les Français l'associent avec tous les malheurs et souffrances que nous avons vécus dans le passé. Mais il faudrait noter que de nombreux Polonais eux-mêmes partagent volontiers cette idée: la plainte serait donc

quelque chose de caractéristique pour nous.

En revanche, les Polonais pensent que les habitants de l'Hexagone sont plutôt arrogants et vaniteux. De nombreux compatriotes les trouvent plus ou moins narcissiques et incapables d'évaluer objectivement leurs actions. De plus, en Pologne, la traditionnelle élégance française aurait une connotation négative et son actualisation servirait à exprimer de l'ironie à ce sujet.

Les Français pensent que les habitants de Pologne ne parlent que le polonais... Or, il serait bon à observer que la majorité des Polonais croient le même sur les Français: nous aussi, nous sommes persuadés qu'ils ne savent pas parler une seule langue étrangère. Pourtant, il faut remarquer qu'aussi bien en Pologne qu'en France ce phénomène se rapporte souvent à la vieille génération, car les jeunes des pays apprennent volontiers des langues vivantes.

Les Polonais ont souvent une image très stéréotypée de la cuisine française: ils sont convaincus que les Français n'arrêteraient pas un seul instant de manger des grenouilles et escargots... Oui, la cuisine de ces sacrés «mangeurs de grenouilles» nous semble être bien étrange!

Une autre chose est que certaines lois françaises nous semblent également plus ou moins bizarres et controversées. Par exemple il est interdit en France, paraît-il, de mourir avant d'acheter un terrain au cimetière...

En résumant, il existe des stéréotypes que nous trouvons vraiment drôles, d'autres sont plus ou moins désagréables pour nous. Il faudrait constater que ceux que l'on croit amusants, certes, ils ne le sont que pour la nationalité non-concernée! En effet, les nationalités et personnes ainsi jugées peuvent avoir un sentiment d'injustice ou de refus. Il est évident que ce que les Français pensent de nous, à travers leurs stéréotypes, n'est pas forcément ce que nous voudrions qu'ils pensent. Et *vice versa*... Mais le nier, refuser ou bien soulever contre cela une tempête de protestations ne pourrait que confirmer l'un des stéréotypes en question. Ferions-nous mieux d'ignorer ce genre d'opinions stéréotypées, en essayant de connaître comment ils sont en réalité, ces représentants d'autres langues et cultures? Et leur prouver de temps à autre comment nous sommes vraiment, nous?

[¹ Alain Rey et Sophie Chantreau l'expliquent bien dans *Dictionnaire des expressions et locutions* [Dictionnaires Le Robert, Paris 2003, p. 749] : "Cette comparaison n'affecte pas le peuple de Pologne, probablement moins buveur que les Français (...). Il doit s'agir d'une référence aux soldats polonais, mercenaires appréciés sous l'Ancien Régime (les cavaliers dits 'polacres' ou 'polaques'), puis après les guerres de l'Empire".]

Joanna Sobczyńska, IIB

Krótki przewodnik po polsko-francuskich stereotypach narodowych

W kontaktach międzyludzkich, dość powszechnie spotykamy się ze stereotypami, czyli ogólnie przyjętymi sądami, dotyczącymi grup społecznych lub narodowych, np. stereotyp naukowca, stereotyp Polaka / Francuza, itd. Choć zapewne każdy zawiera trochę prawdy, nie możemy uogólniać, przypisując wszystkim reprezentantom danej wspólnoty narodowej cech, o których mowa w jednym czy drugim stereotypowym obrazie Polaka lub Francuza. Tym bardziej, iż niektóre z polsko-francuskich stereotypów wydają się być szczególnie przykrymi w odbiorze.

Rozpoczynamy ten krótki przegląd stereotypów od wizerunku Polaka – alkoholika. Niestety, jest on mocno utrwalony w języku francuskim, czego dowodem jest funkcjonujące po dzień dzisiejszy wyrażenie : *Soûl (gris, ivre...)*

comme un Polonais (Pijany jak Polak) i trzeba dodać, że to jedyny we francuskim frazeologizmie zawierający leksem <Polak> w swym składzie. Pochodzenie tego związku frazeologicznego nie jest do końca wyjaśnione i znane są powszechnie trzy różne wersje. Wydaje się, iż pierwotnie powiedzenie miało konotacje pozytywne, odzwierciedlało bowiem opinię o wojennym kunszcie polskich żołnierzy biorących udział w bitwach prowadzonych przez cesarza Napoleona (prawdopodobnie chodziło o szarżę polskich wojsk pod Samosierra). My chcielibyśmy odwołać się do cenionego przez nas francuskiego źródła, tj. *Dictionnaire des expressions et locutions*, z którego dowiadujemy się, iż prawdopodobnie jest w nim mowa o „(...) polskich żołnierzach najemnych, cenionych w epoce *Ancien Régime*'u i za Cesarstwa (kawalerzyści zwani 'polacres' lub

'polaques')" [*Dictionnaire des expressions et locutions*, Rey A., Chantreau S., Dictionnaires Le Robert, Paris 2003, str. 749].

Drugim stereotypowym wizerunkiem, który nie budzi dobrych skojarzeń jest obraz Polaka – złodzieja, uprawiającego ten niegodziwy proceder zarówno w kraju jak i za granicą. Francuzi uważają więc Polskę za kraj niebezpieczny, w którym może im grozić napaść / rabunek, a my powstrzymujemy się tym razem od komentarza...

Inną przypisywaną naszym rodakom cechą jest ciągle narzekanie. Francuzi łączą je z nieszczęściem i cierpieniem, na jakie byliśmy narażeni jako naród. Jednak warto zauważyć, że wielu Polaków dość chętnie uważa niezadowolenie za naszą cechą narodową. My zaś „rewanżujemy się” Francuzom stereotypem zarzucającym im arogancję, zarzu-

miałość i hipokryzję. Wśród wielu rodaków funkcjonuje pogląd, iż Francuz to przemądrzały i zapatrzony w siebie człowiek, nie umiejący obiektywnie ocenić swojego postępowania. Zdumiewający jest również fakt, że pojęcie francuskiej elegancji (słynne *France – élégance*) nie zawsze budzi u Polaków pozytywne odczucia, miewa niekiedy pejoratywny wydźwięk, oddający ironiczny stosunek rodaków do w/w kwestii.

Braku znajomości języków obcych dotyczy kolejny z francuskich stereotypów na nasz temat. Warto wiedzieć, że wśród Polaków pokutuje podobna opinia na temat Francuzów, o których wciąż słyszymy, że nie potrafią porozumieć się w

żadnym obcym języku. Jednak zarówno w Polsce jak i we Francji, zjawisko to dotyczy – tak się wydaje – w większości starszego pokolenia, bo młodzi ludzie chętnie uczą się języków obcych.

Polacy mają również stereotypowe wyobrażenie na temat francuskiej kuchni, która kojarzy im się wyłącznie z jedzeniem żab lub ślimaków, tak więc wielu rodakom potrawy „żabojadów” wydają się zwyczajnie dziwne. Poza tym, kontrowersje budzą niektóre francuskie przepisy prawne, w tym ten zakazujący jakoby umierania zanim nie wykupi się miejsca pochówku na cmentarzu.

Podsumowując stwierdzamy, iż niektóre stereotypy bawią, inne trochę

smućą, a bawią zwykle tych, których one nie dotyczą. Może stąd wynikać postawa braku akceptacji wobec niesprawiedliwej oceny danej grupy przez osoby do niej nie należące. I niech nie budzi w nas przygnębienia fakt, że Francuzi myślą o nas nie zawsze tak jak byśmy tego chcieli, gdyż taka reakcja mogłaby jedynie potwierdzić jeden ze stereotypów. Może raczej bawmy się obserwowaniem ludzi innych narodowości, odkrywajmy różne kultury, ich przedstawicieli i może odslaniajmy po prostu nasze walory osobiste i wspólnotowe...

Joanna Sobczyńska, IIb

Nowadays England is full of Polish people. Especially in London you can come across many fellow countrymen. It would be unnatural then, if citizens of England were ignoring rumors about Polish communities. But can stereotypes be rather helpful or definitely false and misleading? Finding reliable source is the best way to gather efficient information. My source is my dear friend Asia who has been living in London for 13 years now. Asia as a local teenager is able to tell us how people our age refer to stereotypes there and if Polish people are trying to deny the negative ones.

Me: How do English teenagers perceive Polish people?

Asia: Teenagers in London divide Polish people into two groups. The first group consists of those who know English well enough to communicate, don't try to beam with their Polish origin and don't have any problem with fitting in English youth groups. The rest of Polish teenagers are quite discriminated. They can't speak English well and seem not to be interested in learning it. They are really keen on creating their own community.

They behave in inappropriate ways and hang out with black people and Asian men who are also treated with less respect. I personally think English attitude is a bit understandable. People who come to a foreign country should respect its culture and worldview, especially when it comes to such a graceful country as England.

Me: Are there any stereotypes about Polish people in England? If so, which of them are true?

Asia: It is said Polish people steal. Unfortunately, from my personal experience it is rather true. Englishmen also claim that they are taking over work market. It is definitely false, because usually they take up jobs, which local citizens are not really interested in. Father-building worker, mother-cleaning lady, that's the typical emigrant family. Our outfits are our weak point. It is sad to hear, but we are not trendy or stylish. There are also very positive stereotypes about Poles. They are said to be helpful and hospitable. No one can beat us in drinking vodka. Of course, it doesn't mean we overuse alcohol, it means we are really competitive). We can't forget about our

beautiful girls, who are considered to be very well-groomed and better looking than girls in England. Another nice thing is that schools in England are happy to accept Polish students who are very ambitious and hardworking. Most of them get into world known universities.

Me: How do people react when then get to know you're Polish? Do they have any problem with this fact?

Asia: I have been living here for 13 years and all of my friends know where I am from. It never caused me a problem and they treat me as one of them. A lot of people can't believe I'm Polish because of bad stereotypes. I think I'm mentally English. I fit in local society, grew up among it and others can't see any difference in me. For Polish people who are new in England, it is really hard to convince locals that sometimes stereotypes are misleading. I'm happy my friends think of me as complete exception. It proves, you can always run away from the stereotype.

Adrianna Babizewska, IIB

ВОТ ЧТО ДУМАЮТ О РУССКИХ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ДРУГИХ НАРОДОВ

Когда заходит речь о России, то можно услышать самые разнообразные мнения о её

народе (иногда очень смешные) Вот какие стереотипы о России и её гражданах существуют в сознании представителей других наций. Проверьте, насколько вы с ними согласны.

Приятного вам чтения!

1 стереотип: Матрёшка — русская деревянная игрушка в виде куклы, внутри которой находятся подобные ей куклы меньшего размера. Она стала самым распространённым символом России.

2 стереотип: Россия – это страна, где всегда холодно, идёт снег и стоят сильные морозы. Все люди носят шубы и валёнки. Без них никак не обойдёшься! Если когда-то поедешь в Россию, наверняка замёрзнешь!

3 стереотип: Любовь русских к водке. К сожалению, по мнению многих людей, в России её пьют все, по любому поводу и абсолютно везде.

4 стереотип: Шапка ушанка – это символ России и главный аксессуар в гардеробе каждого русского, причём не только зимой, но и летом Вы можете

увидеть людей в ушанках повсюду, поскольку когда на улице -35, очень важно держать уши в тепле и сухости.

5 стереотип: Россия — это чайная страна. В России крепкий чёрный чай из самовара пьют все, поэтому он быстро стал всенародным напитком.

6 стереотип: Россия — это страна бурных медведей, свободно ходящих по центральному улицам российских городов.

7 стереотип: «Загадочная русская душа — это щедрость, не знающая границ». Русские — это очень гостеприимные, сердечные и общительные люди.

8 стереотип: Россия — очень бедная страна. Бедная до такой степени, что некоторым людям нечего есть.

9 стереотип: В России мафия. Она ходит по улицам прямо с пистолетами за пазухой

10 стереотип: В России коммунизм, и вообще всё плохо, хотя на самом деле уже 20 лет никакого коммунизма нет.

11 стереотип: Русские редко моются, ходят грязные, в нестиранной одежде и не умеют одеваться со вкусом.

12 стереотип: Товарищ — именно так называют друг друга русские в любом разговоре и в любом обществе.

Надеюсь, что наша статья показалась вам интересной

**Joanna Kacprowska, 3z
Sylwia Michalska, 3w**

Les stéréotypes vs la réalité: les Français aux yeux des Polonais

Fier, coiffé d'un béret noir, une baguette sous le bras et le journal *Le Figaro* sous l'autre... On entend dire ce genre d'opinions sur les Français, mais sont-elles une réalité quotidienne ou seulement des stéréotypes exagérés? On le sait bien, toutes les nationalités ont leur lot de clichés, ou plutôt de caractéristiques qui font leur identité et réputation. Voici quelques exemples de ce que les Polonais pensent des Français.

La cuisine: La gastronomie française est renommée partout comme l'une des meilleures au monde, mais nous, on s'entête que le Français moyen ne se nourrit que de baguettes, croissants, fromages et escargots qu'il arrose avec des bouteilles de vin... Et il a évidemment la réputation d'être un grand «mangeur de grenouilles». De plus, la cuisine française est un grand mystère, en particulier pour les Polonaises qui se demandent bien pourquoi les Français et Françaises sont si minces en mangeant des plats si délicieux...

La mode: En Pologne, l'habit du Français moyen est un pull à rayures à la Marcel Marceau, un béret noir accompagné d'un beau foulard de marque. C'est une image très stéréotypée! Cependant, il faut remarquer que la majorité des Polonais pensent que les Français sont très bien habillés et élégants. On sait également qu'ils ont leurs grands couturiers dont le talent est célèbre dans le monde entier (la Haute Couture). La France produit un grand

nombre d'objets de luxe et des parfums et tout ceci peut produire une forte impression que les Français sont tous beaux et chics. Or, les Français sont très attentifs à leur apparence car ils sont conscients que le vêtement véhicule des valeurs sociales.

Un caractère dur: Il y a aussi une conviction populaire selon laquelle les Français sont des cyniques, fiers et froids qui ne se font point de souci pour les autres, qui ne pensent qu'à eux-mêmes et qui n'aiment pas beaucoup les étrangers. En réalité, ils acceptent qu'il y ait toujours du bon et du mauvais dans la vie et que rien n'est parfait. Mais il faut souligner que les Français aiment leur pays, ce sont de vrais patriotes, amoureux de leur culture et de leur patrie qu'ils trouvent très puissante. Et puis, de l'amour du pays découle l'amour de la langue qui, à leur opinion, est la plus belle qui soit et c'est peut-être pourquoi ils n'aiment pas beaucoup apprendre des langues étrangères.

Le pays des grèves: Les Français sont souvent perçus comme «fainéants». En effet, on les croit toujours en vacances ou... en grève. Or, on peut y croire car arrêter de travailler pour protester contre une injustice sociale est très fréquent en France.

L'amour à la française: En Pologne, on pense que les Français sont les meilleurs amants du monde, qu'ils sont sentimentaux et très amoureux. Il est sûr qu'ils aiment beaucoup les femmes, mais

pas leurs concurrentes dans le cadre professionnel, surtout celui d'affaires ou de politique. En revanche, Paris est considéré comme la ville de l'amour où l'on peut retrouver de nombreux couples qui sont en train de traîner au son de l'accordéon dans les vieilles rues de Paris ou sous la Tour Eiffel. Et quant à l'amour à la française, il ne faut que mentionner le fameux *French kiss*.

Nous connaissons en Pologne beaucoup de stéréotypes sur les Français et chacun de nous pourrait en citer bien d'autres, car nos compatriotes croient connaître parfaitement aussi bien «*la douce France*» que ses habitants... Toutes ces idées considérées, on se rend compte de ce qu'on a affaire à une sorte de mélange socio-linguistique formé à partir des images stéréotypées et réelles. Quelquefois, on peut constater que ces opinions sont tout à fait fausses et une autre fois il s'agit bien d'un stéréotype plus ou moins proche de la réalité. À mon avis, les stéréotypes ne sont pas totalement faux ni mensongers, au contraire, ils se sont faits à partir d'une réalité concrète. Beaucoup de stéréotypes sont créés sur les points de vue traditionnels qui ont été transmis d'une génération à l'autre. Le vrai problème est qu'ils sont presque toujours exagérés. Il est donc très important de comprendre que ces opinions ne peuvent absolument pas se rapporter à tous les Français...

Karolina Niewiadomska, IIIc

Stereotypy a rzeczywistość: Francuzi widziani oczami Polaków.

Dumni, dobrze uczesani i awangardowo ubrani, w berecie, z bagietką w jednej ręce i dziennikiem *Le Figaro* w drugiej... Taki obraz Francuzów towarzyszy nam od niepamiętnych czasów. Często słyszymy w Polsce

różne opinie, mniej lub bardziej utwierdzone przekonania na ich temat czy na temat innych narodów. Ale czy to rzeczywiście jest prawda? Ile jest w tym stereotypowym obrazie Francuzów prawdy? Czy to może tylko mniej lub bardziej karykaturalne

stereotypy? Oto kilka przykładów tego, w jaki sposób Francuzi przedstawiają się w naszych polskich oczach.

Francuska kuchnia: Kuchnia ta jest bardzo różnorodna, znana i uznawana jako jedna z najlepszych w Europie i

na świecie, lecz nam Francuzi często kojarzą się z narodem, który na okrągło żywi się bagietkami, croissantami, serami pleśniowymi i nie przestaje spożywać ogromnych ilości wina. Co więcej, przywykliśmy w Polsce nazywać ich "zabojadami", sądząc naiwnie, że zjadają się nimi bez końca... Sama kuchnia francuska stanowi ogromną tajemnicę, szczególnie dla Polek, które próbują odkryć sekret Francuzów, miłośników dobrego i obfitego jedzenia, którzy jedząc bardzo kaloryczne potrawy potrafią jednak zachować szczupłą i zgrabną sylwetkę.

Moda w kraju Marianny: W berecie, markową apaszką i swetrze à la Marcel Marceau, oto jak prezentuje się stereotypowy Francuz w oczach wielu z nas. Jednak należy podkreślić, iż większość Polaków uważa ich za bardzo eleganckich i najlepiej ubranych ludzi w Europie, ba nawet na świecie! Mieszkańcy *Hexagone* [fr. sześciokąt, symbolizujący Francję za jej kształt terytorium], a Paryż w szczególności, uwielbiają dobre perfumy, najwyższej jakości ubrania (koniecznie od sławnych projektantów) oraz drogie błyskotki (np. Cartier), co czyni ich miłośnikami stylu i wyrafinowanej elegancji. Ale to chyba żadna niespodzianka, bo przecież największe i najsłynniejsze domy mody np. Chanel, Christian Dior czy YSL pochodzą właśnie z Francji!

Charakter Francuzów: Francuzi słyną podobno z cynizmu, pychy, pewności siebie i egoizmu. Podobno nie przejmują się innymi, myślą tylko o sobie, a najbardziej znane jest nam chyba to, że

nie przepadają za obcokrajowcami. Kochają swój kraj i, rzecz jasna, wszystko co francuskie jest ich zdaniem najlepsze i najpiękniejsze: kuchnia, moda, a zwłaszcza język francuski! Być może dlatego tak słabo mówią po angielsku i raczej niechętnie uczą się języków obcych. Trzeba jednak podkreślić, że Francuzi są po prostu patriotami, niezmiernie kochającymi swoją *słodką Francję* i propagującymi na świecie swoją kulturę, dzięki temu właśnie jawią się jako wielki naród!

Kraj wiecznie strajkujących: Mieszkańcy Francji często są postrzegani jako *fainéants*, kolokwialnie mówiąc, obiboki. Powszechnie uważa się, że Francuzi są albo na wakacjach, albo... strajkują. Jednak ta przejawiona opinia nie jest jednak kuriozalnym wymysłem obcokrajowców. Wręcz przeciwnie, w wielu sondażach zostało potwierdzone, że co roku we Francji właśnie jest organizowanych najwięcej strajków...

Francuska miłość: W Polsce Francuzi uważani są za najlepszych kochanków na świecie: romantyczni, sentymentalni, szarmanccy, kochający kobiety (niestety nie w świecie polityki czy w środowisku czysto zawodowym), a co gorsze, nie stroniący od licznych romanсів. Paryż zaś jawi się wszystkim jako jedno z najbardziej romantycznych miast Europy. Kojarzony z zakochanymi parami przechadzającymi się w takt muzyki akordeonowej starymi, wąskimi uliczkami miasta, nad brzegiem Sekwany, pod wieżą Eiffel. Marginalnie tylko warto wspomnieć o słynnych na cały świat

francuskich pocałunkach, ale szczególnie nie będziemy zgłębiać...

Wymienione wyżej przykłady postrzegania Francuzów przez Polaków to tylko cząstka materiału, który można było pomieścić w niniejszym artykule. Zdajemy sobie sprawę, że pojawiają się nowe i coraz bardziej kontrowersyjne stereotypy o mieszkańcach znaną Sekwany. Ale czy stereotypy nie czynią tego kraju jeszcze bardziej ciekawym?

Wszystkie przytoczone wyżej stereotypowe obrazy Francuzów mają w sobie coś banalnego, ale jednocześnie coś rzeczywistego. Czasami niektóre opinie okazują się mniej lub bardziej błędne, lecz spotykamy się również z takimi, które zawierają sporą dozę prawdy o Francuzach. W moim przekonaniu, stereotypy nie są zupełną nieprawdą. Uważam, że są kształtowane pod wpływem rzeczywistych sytuacji i jako samodzielne twory językowe ewoluują wraz z nowym pokoleniem, a z nimi rodzą się nowe mentalności. W tym sensie są więc zjawiskami społecznymi i językowymi bardzo żywymi, dynamicznymi. Problem pozostaje niestety nie rozstrzygnięty: obrazy zawarte w stereotypach są zwykle przerysowane, karykaturalne. Trzeba je więc przyjmować bardzo krytycznie, pamiętając, iż powszechnie głoszone opinie na temat mieszkańców danego kraju nie odnoszą się przecież do całej jego populacji...

Karolina Niewiadomska, III

English people? How well do we know them? Well, when we think about an ordinary inhabitant of England we can imagine a guy fascinated by football, who eats fish and chips and who is usually convinced that five o'clock tea can solve even the worst problem. But what happens when the stereotype meets the reality?

Generally, most of us are convinced that English people are conservative and intolerant, but there is nothing more incorrect! In England there are many districts where you can find people dressed differently from the way we do.

For example, London has such a district - it's called Camden Town. You can meet there whole families of Goths or just colourfully dressed folks. Nobody discriminates against them because of their outfit. You can easily see (especially in London) that every single person looks different. That's why it's impossible to eliminate someone from the society just because of their look.

Another well-known stereotype is that people from England feel as if they were isolated from the rest of the world. It is believed that they don't like foreigners and always feel superior. From my own

experience I can say that it's not that case! To prove- in London live thousands of immigrants and nobody seems to be bothered. In fact British society is so multicultural that it can be a great example of peaceful coexistence built by people of different nations and religions.

I hope that my article can make some things clear to you and show that judging books by its cover is not worth losing many opportunities which you can ignore just because of some misunderstandings.

Agata Chyczewska, IIb

Niemcy w oczach Polaków

Der typische Deutsche ist Dick und hat großen Bierbauch. Er trägt kurze Hose und Hoseträger. Man stellt sich ihn mit einem Bierschoppen in der Hand vor. Die deutsche Frau heißt am häufigsten Helga, ist hässlich und hat großen Busen. Sie sieht auch kräftig aus. Die Deutschen als Nation sind hochnäsiger

und gierig. Außerdem haben sie keinen Sinn für Humor und können keinen Spaß verstehen. Auf Partys sitzen sie am Tisch und essen, statt zu tanzen, weil sie keine guten Tänzer sind. Wir sind fest davon überzeugt, dass sie kaltherzig und emotionslos sind. Sie zeigen fast nie Beileid und es ist schwer in Deutschland

einen hilfreichen Menschen zu finden. Sie bedanken sich selten, weil sie wissen, dass sie alles selber am besten schaffen können. Sie essen viel Bratwurst, Fast Food und trinken viel Bier. Nur dicke Autos sind bei ihnen beliebt und sie betrachten sie wie ihre eigene Kinder. Manchmal sind sie sogar besser gepflegt.

Die Deutschen sind von Pünktlichkeit, Ordnung und Sorgfalt berühmt. In ihren Haushalten muss alles perfekt funktionieren. Deshalb trennen sie Müll, sorgen sich besonders für die Umgebung und verschwenden nichts. Es ergibt sich daraus, dass sie nicht kreativ und spontan sind. Sie benehmen sich wie Maschinen.

Stereotypy związane z różnymi narodami są bardzo powszechnym zjawiskiem. W Polsce szczególnie popularne są te dotyczące naszych zachodnich

sąsiadów. Kiedy słyszymy słowo „Niemiec” od razu wyobrażamy sobie grubego, brzuchatego mężczyznę w krótkich spodenkach i z kuflem piwa. Typowym imieniem żeńskim natomiast jest Helga, której atutem jest obfity biust i tusza. Niemcy są w Polsce postrzegani jako naród zachłanny, wywyższający się, mający zakusy na wszystko co polskie. Mówi się, że nasi sąsiedzi całkowicie pozbawieni emocji i brakuje im spontaniczności. Uchodzą również za najbardziej otyły naród Europy, spożywający dużo

kielbasy, fast-foodów i oczywiście piwa. Bardzo charakterystyczne dla stereotypowego Niemca jest posiadanie dużego i drogiego samochodu, o który szczególnie dba. Kojarzmy ich głównie z punktualnością, porządkiem i dokładnością. Z tego powodu postrzegamy ich jako szczególnie dbających o własny dom i otoczenie.

Być może dlatego Niemcy jawią się w naszych oczach częściej jako maszyny niż ludzie.

Grupa 3N2

The Interior of America

Think for a moment with your closed eyes about the USA. Although I don't like stereotypes and generalities I must admit that I am convinced that most people imagine a slow-witted policeman with a donut with icing in his hand or an obese man who is driving a muscle car. Maybe it really is a typical definition of the USA for the Europeans. But you might as well think about the clerical aspect of our country only from the angle of Jesus' monument in Swiebodzin. Such reasoning is for me a huge simplification and a distortion. Both representations of the USA and the aforementioned religious character of Poland are completely different than stereotyped guesswork.

In the United States of America there are a lot of national goods. America has inconceivably developed sports, economy or interpersonal tolerance. But mainly I would like to concentrate on the Americans' love of sport. NBA, MLB, NFL, for most people every one of these abbreviations is made up of only three letters and nothing else. However, for the American people these names are holy trademarks which concern the biggest and the most popular names of sports leagues in the USA.

NBA is the American league of basketball. In it 32 teams fight each other for an NBA champion title, and their

supporters with flushes spur their own favourite team to fighting. Moreover, these fans experience every scored and lost points, won and lost games or a team star's injury. It is worth mentioning an anecdote which concerns one of the world's top basketball players in the world, LeBron James. Namely, when LeBron James announced his trade from Cleveland Cavaliers to Miami Heat on the streets of Cleveland and Miami crowds of people chanted: in Cleveland it was frustration because of a lost own hero, and in Miami a huge happiness because they will have the next chance to win an NBA title. When you talk about basketball there is no way you could talk about Michael Jordan's profile. He praised basketball thanks to his own phenomenal play and his sports looks in the midst of the Americans. But Jordan wasn't only a basketball player.

On 6th October of 1993 Michael announced the hanging of basketball shoes on a peg. Jordan replaced a basketball with a baseball bat. Millions of people in the USA watch MLB (American baseball league) games on TV. World Series Finals (a series of games which is ended by 4 wins of one of the teams which then become an MLB champion) is watched by millions of people. For many people in the USA baseball is a holy

thing, and players who appear in MLB courts are idols for many young people.

American Football is also dear for American people. A Superbowl match (a match in which a stake is an NFL – American Football League – championship) is the biggest sports event not only in the USA but also across the world. Superbowl isn't only a sports undertaking but also a cultural and entertainment show. During a half-time a music concert takes place and an artist who takes part in this show could feel hugely honourable. Millions of people with bated breath experience every breakaway on TV or in the stadium. Confirmation of an unusual rank of this event is the fact that a 30-second commercial during half-time is worth about 3 million dollars!

Definitely, we can admit that in the USA there are a lot of sport fans. It is a fact but not everybody knows about it. I suppose that nearly in every house in America we can find a basketball, baseball or American football fan and in an owner's wardrobe a jersey and caps with a favourite team's logo. Therefore, the United States of America is a country with passion and at least sports passion. We should remember about it when someone talks about the USA as a country without any interests.

Hubert Szczech, IIa

Wnętrze Ameryki

Choć nie lubię stereotypów i ogólników to mimo to jestem przekonany, że większość z nas za zamkniętymi powiekami zobaczyła mało błyskotliwego policjanta z okrągłym pączkiem w ręku czy też okazałego rozmiarów faceta, siedzącego za kierownicą 3 tonowego Cadillaca. Rzeczywiście może jest to typowa definicja Stanów Zjednoczonych Ameryki dla Europejczyków. Ale tak samo może być definiowane choćby klerykalne

skrzydło Polski pod postacią Jezusa w Świebodzinie, co jest, mówiąc łagodnie, dużym uproszczeniem i przekłamaniem. Zarówno wyobrażenie o USA jak i wspomniany aspekt religijny naszego kraju są całkowicie odmienne, aniżeli otoczki i domysły stereotypowe.

Stany Zjednoczone Ameryki posiadają mnóstwo „dóbr narodowych” jakkolwiek je pojmując. Mają niewyobrażalnie rozwinięty sport, gospodarkę, czy

też tolerancję międzyludzką. Ale to właśnie na miłości Amerykanów do sportu chciałbym się skupić. NBA, MLB, NFL, dla większości ludzi żyjących poza granicami USA, każdy z tych czterech skrótów składa się z trzech znaków pisanych dużą literą i niczym poza tym. Natomiast dla ogromnie dużej części społeczności Ameryki to znaki święte, dotyczące największych i najbardziej popularnych lig sportowych w Ameryce.

NBA (amerykańska liga koszykówki) to miejsce gdzie 32 zespoły walczą o mistrzostwo, a ich kibice z wypiekami na twarzy przeżywają kolejne zdobyte i stracone punkty, wygrane i przegrane mecze, czy też kontuzje gwiazd zespołu. Warto wspomnieć pewną anegdotę, która może potwierdzić fanatyzm ludzi w USA do koszykówki. Mianowicie kiedy w 2010 roku, jeden z najlepszych obecnie grających koszykarzy na świecie LeBron James ogłosił swoje odejście z Cleveland Cavaliers do Miami Heat na ulicach obu tych miast skandowały tłumy. Fani Cleveland plakali z powodu straty swojego bohatera, idola, gwiazdy, który dawał nadzieję na zdobycie mistrzostwa, a w Miami ze szczęścia dotyczącego nadziei na przybycie nowego herosa dającego szansę na zdobycie kolejnego mistrzostwa NBA. Będąc przy temacie amerykańskiej koszykówki nie sposób nie wspomnieć o Michaelu Jordanie. To on rozślawił za sprawą swojej zjawiskowej gry oraz niesamowitej aparycji sportowej koszykówkę i zażyłość Amerykanów do tego sportu w

USA. Ale postać nie była związana paradoksalnie tylko z koszykówką.

MJ 6 października 1993 roku ogłosił zawieszenie swoich koszykarskich butów na kolek. Miejsce piłki do kosza zastąpił kijem baseballowym. Rozpoczynając profesjonalną karierę w zespole MLB (amerykańska liga baseballowa) Chicago White Sox, Jordan zaszczylił swoją osobą dwie najbardziej popularne dyscypliny sportowe w USA. Baseball w USA żyją miliony osób. Finały World Series (seria meczów do 4 zwycięstw pomiędzy dwoma drużynami, spośród których zwycięski obóz zostaje mistrzem MLB) oglądają co roku miliony Amerykanów. Dla wielu obywateli Stanów Zjednoczonych Baseball to rzecz święta, a zawodnicy występujący na boiskach MLB to prawdziwi idole.

Futbol Amerykański, jak sama nazwa wskazuje, też trafia do serc Amerykanów. Mecze Superbowl (mecz o mistrzostwo NFL - amerykańska liga futbolu amerykańskiego) są największym wydarzeniem sportowym nie tylko w USA, ale i na całym świecie. Super Bowl jest nie

tylko przedsięwzięciem sportowym, ale także kulturalno-rozrywkowym. W przerwie finału (tzw. *half-time show*), ma miejsce koncert muzyczny, a udział w nim uważany jest za wyróżnienie dla artysty. Dziesiątki milionów ludzi z ogromnym przejęciem ogląda to wydarzenie na ekranach swoich telewizorów w USA. Na potwierdzenie charakteru niebywalej rangi tego sportowego wydarzenia jest fakt, iż 30 sekundowy spot reklamowy w trakcie przerwy meczu kosztuje ok. 3 mln dolarów!

Można stwierdzić, że USA to kraj pełen fanów sportu. Tak też jest, lecz nie każdy o tym wie. Prawie w każdym domu znajdziemy fana koszykówki, baseballu, czy też futbolu amerykańskiego, a w szafie właścicieli trykot i czapeczkę z logiem adorowanego klubu. Stany Zjednoczone Ameryki to zatem kraj pełen pasji, a przynajmniej tej sportowej. Warto o tym pamiętać, zanim ktoś z nas zacznie opowiadać o tym kraju jako miejscu dla ludzi bez jakichkolwiek zainteresowań.

Hubert Szczech, IIa

Stereotypy to ważny element kultury - to one mówią nam, że Niemcy są zorganizowani, Włosi hałaśliwi i rodziński, a Hiszpanie mają w żyłach gorącą krew. Oczywiście stereotypy, podobnie jak inne ogólne sądy o grupach społecznych, są zazwyczaj mylne, jednak ich główną rolą jest ułatwianie ludziom zrozumienia i klasyfikowania otaczającego ich świata, bazując na małej ilości danych. Dlatego też na co dzień często się nimi posługujemy. Jakie stereotypy ma zatem Rosja? Jacy, w ogólnym przekonaniu, są Rosjanie?

Niestety, podobnie jak i Polacy, Rosjanie to wielbiciele mocnych trunków. Jak Rosjanin, to pije i pije na umór. Ten stereotyp utrwalały liczne filmy, relacje telewizyjne, a przede wszystkim dowcipy. Rosjanina w picu wódki nie pokonują nawet Polacy. Ważne, że piją tylko wysokoprocentowe trunki, nie rozmieniają się na drobne. Czy oni piją dlatego, że żyć im ciężko w swoim kraju, czy z tęsknoty za innym światem, czy z zimna? Tego nie wie nikt.

Mróz.... brz.... Tak. To kolejny stereotyp. Ten jest mocno udowodniony naukowo. W miejscowości Ojmiakon na Syberii odnotowano najniższe temperatury na terenach zamieszkałych -66°C. Ale nie zapominajmy o kurortach nad Morzem Czarnym! Tam panuje klimat podzwrotnikowy (swoją drogą ciekawe dlaczego w Soczi organizują zimową olimpiadę? Ale, co tam! To wielki i potężny naród, on wszystko potrafi!)

Tak, Rosjanie cenią swój kraj, historię i tradycje. Wszystko, co rosyjskie jest najlepsze. Oni pierwsi wysłali człowieka w kosmos, mają największy kraj. Jak coś robią to wiadomo, że solidnie, tak jak czołg Rudy 102, ruską stal - nie gniot się nie łamiot się (русская сталь - не гнётся, не ломётся)

Ten naród nie wydaje się innym szczególnie delikatny, w naszym mniemaniu Rosjanie są grubiańscy, chamscy i wulgarni. Ktoś jeszcze pamięta, że Puszkina, Jesienina, Dostojewski byli Rosjanami. Jak pięknie o życiu, miłości i nie tylko śpiewali Wysocki i Okudźawa?

Ten Rosjanin z wielkimi torbami handlujący na polskim bazarze zasłaniał tamtych wielkich. Wcześniej handlowali złotem, a teraz czym się da, przemycają głównie alkohol i papierosy. Nawet jeśli on przyjechał z Mołdawii, Ukrainy, Mongolii, to zawsze będzie Ruskiem. Większość Rosjan w naszym mniemaniu to ludzie biedni, pewnie dlatego handlują, ale skąd wzięli się miliarderzy? Ciekawe, czy ktoś jeszcze pamięta, czym i gdzie my handlowaliśmy?

No i na koniec wytaczamy najcięższe działa przeciw sąsiadom - oni mają mafie i to jaką - ruską mafie, co nie przebiera w środkach, sprawę załatwia kałasznikowem, bez zbędnych słów. Oby tylko takim nie podpaść!

Do tego ci Rosjanie jacyś dziwni, najpierw Nowy Rok hucznie świętują, a potem Boże Narodzenie. To bardzo

dziwne. We wszystkim pierwsi, a tu takie spóźnienie...

Ale to przecież Słowianie i nasi sąsiedzi. Widzimy u nich i kilka pozytywnych stereotypów - można do nich zaliczyć gościnność i otwartość. W przekonaniu Polaków Rosjanin zawsze przyjmie gościa z otwartymi ramionami, zawsze znajdzie dla niego butelkę wódki i czas, aby zabawić się i pośmiać.

Inny stereotyp głosi, że to naród rozśpiewany. Wystarczy harmoszka lub bałajka i zaraz słychać rzewne lub skoczne piosenki. Rosjanie lubią śpiewać.

No i mają coś unikalnego - Białe noce w czarującym Petersburgu, i matrioski, i lody Eskimo, i kwas przepyszny, i pielnieni, i bliny.... ale co tam bliny wypiekane na Maslenicę. Nasze naleśniki jednak lepsze!

Analizując stereotypy negatywne warto wziąć pod uwagę, że Rosja to kraj wielonarodowościowy i nie każdy jej mieszkaniec to rodowity Rosjanin. Wiele stereotypów pozostaje jeszcze z czasów ZSRR, a dziś to kilka zupełnie odmiennych narodów. Poza tym to, co uważamy za negatywne w odniesieniu do innych wcale takie nie jest. Przykładem może być chociażby pijaństwo. Uważając Rosjan za królów picia warto spojrzeć na statystyki, w których prym wiodą państwa zachodnioeuropejskie, uważane za te z wyższej półki kulturalnej.

**Radostaw Grabarczyk kl.3B
Emilia Staniszevska kl. 3B**

The concept of stereotype was introduced by Walter Lippman (from Greek *stereo- spatial and type- pattern*), according to Encyklopedia Popularna PWN this is "simplified, schematic image of people, groups and social relations which was founded on the basis of incomplete and false knowledge about the world".

The stereotype was, is and for long will be for many the main source of information on various phenomena, including other social groups. They are so deeply rooted in our consciousness that they became a part of our culture. They make it easy to classify and understand different things whose our consciousness does not reach. Unfortunately, not so often this is untrue. Their source is minimal knowledge, they arise from selective information or even from the unpleasant experiences of individuals; they also substitute for the actual knowledge on the subject. Creating stereotypes is a spontaneous human tendency. They last in human consciousness so long that this is almost impossible to change them. What is more, the biased testing of hypotheses very often takes place, which in a nutshell means that with a less or more erroneous hypothesis about the nature of a person or a situation, we bring about, as a result of a sequence of events, the confirmation of our erroneous hypothesis because there appear the real reasons for its accuracy. The source of stereotypes can be blaming descendants for the deeds of the ancestors (for example, every German might be perceived as a Nazi and a murderer). So basically, they are transferred from generation to generation as a legend, which does not necessarily have a lot to do with the truth but they are well-known to all.

Most of us recall the stereotypes as a joke or for fun, not wanting to offend anyone but, unfortunately, not everyone. Sometimes they lead to discrimination and consequently to racism. Amer-

ican psychologists conducted a survey in which they analyzed the behavior of the staff of a psychiatric hospital in relation to white and black patients. Medical records indicated that white and black patients showed the same degree of aggressiveness. Despite that the Negroes met with much sharper reactions from hospital staff – for example more often they were given sedative injections and were inserted in a strait jacket. These statistics were related to new patients unknown to the hospital personnel. After a certain time, influenced by knowledge of the patient, there was a decrease in difference in treating the patients. Psychologists put forward a conclusion that lack of information about a given patient was replaced by a stereotypical belief of the aggressiveness of Negroes. But when the staff became familiar with a patient, they got to know his individual qualities, incompatible with the stereotype whose importance was limited this way.

And what about the British? To begin with, Britain is not only the English, but also the Irish, Scottish, Welsh. That is important because they are very thin-skinned for that matter. For the British history, culture and tradition are very important. They value independence. They love their queen Elizabeth II. Sharp at five o'clock in the afternoon, an Englishman drinks tea. He is an accountant, wearing a bowler hat and waistcoat, is very thin (back, that is a stereotype of the times of Sherlock Holmes, which appeared in the Kingdom before McDonald's - now a rather gradual change in the stereotype that they all are fatty). An Englishman is phlegmatic and has no sense of humor. When he tells a joke no one understands him because of his accent. For breakfast, of course, he eats bacon and eggs and drinks orange juice. He hates Americans and America - his ancestors gave them such a wonderful

language, and they, what did they do with it? They are too polite and they love animals, but really do not like foreigners. And how they respond to the Polish? Overseas it can be heard about the Polish that we are drunkards, thieves, arrogant, insidious, we live for show and beyond our means (in our veins the blood of Slavs flows). The British dislike us, accuse us of taking their work, but their employers respect the Polish as honest, hardworking and trustworthy subordinates.

Are such patterns are completely wrong? Of course not, in every stereotype we can find a grain of truth, even the term of "the relevance of a stereotype" was formed. We cannot forget that they are not only pejorative, although according to many European researchers – a stereotype is negative by definition. About whom will you think if I tell you that he is accurate and he is a great engineer; or he is a gentleman with cold looks or if I tell you that he is romantic and a great lover? Immediately you think about a German, an Englishman and a Frenchman, right?

It is also worthwhile to pay attention to how we see ourselves, not comparing ourselves to others. We perceive ourselves as people abusing alcohol, but according to statistics, we do not find ourselves on leading places in this area. Often we can hear that a Pole is a family catholic, but observing our society, you can see a contradictory picture. I believe that it is important not to harmonize individualism of individuals in a group.

Despite that it is difficult to change the fixed patterns, we should try to do this. We should modify not only the way that we are perceived on the international stage but also how we see other nations. We should get rid of parochialism and open ourselves to others.

Aleksandra Rybacka, Ilc1

Pojęcie stereotyp wprowadził Walter Lippman z greckiego *stereo* – przestrzenny i *typos* – wzorec odcisk, według Encyklopedii Popularnej PWN jest to „uproszczony, schematyczny obraz osób, grup i stosunków społecznych powstały na podstawie niepełnej lub fałszywej wiedzy o świecie.”

Stereotyp był, jest i jeszcze długo będzie dla wielu głównym źródłem informacji na temat różnych zjawisk, w tym innych grup społecznych. Są one tak głęboko ukorzenione w naszej świadomości, że stały się elementem naszej kultury. Ułatwiają nam klasyfikację i pojęcie rzeczy, których nasza świadomość

nie sięga. Niestety nierzadko mijają się one z prawdą. Ich źródłem jest znikoma wiedza, powstają na podstawie wybiórczych informacji czy nawet przykrych doświadczeń jednostki i zastępują nam rzeczywistą wiedzę na dany temat. Tworzenie stereotypów jest spontaniczną ludzką skłonnością. Trwają w ludzkiej świadomości tak długo, że niemal nie da się ich zmienić, co więcej często ma miejsce tendencyjne testowanie hipotez, co w dużym skrócie oznacza, że mając mniej lub bardziej mylną hipotezę o naturze osoby lub sytuacji doprowadzamy do tego, że na skutek sekwencji zdarzeń nasza – mylna hipoteza potwier-

dza się, bo pojawiają się rzeczywiste powody jej trafności. Źródłem stereotypów może być obwinianie potomków za czyny przodków (i tak na przykład, można postrzegać każdego Niemca jako nazistę i mordercę). W zasadzie jest tak, że są one przekazywane z pokolenia na pokolenie jak legendy, które niekoniecznie mają dużo wspólnego z prawdą, ale są doskonale znane wszystkim.

Większość z nas przywołuje stereotypy dla żartu, nie chcąc nikogo urazić, ale niestety nie każdy. Bywa, że prowadzą one do dyskryminacji, a w konsekwencji do rasizmu. Amerykańscy psychologowie przeprowadzili badanie, w

którym przeanalizowali zachowania personelu pewnego szpitala psychiatrycznego względem białych i czarnych pacjentów. Z dokumentacji medycznej wynikało, że biali i czarni pacjenci wykazywali ten sam stopień agresywności, pomimo to Murzyni spotykali się z o wiele ostrzejszymi reakcjami personelu – na przykład częściej podawano im zastrzyki uspokajające i zakładano kaftan bezpieczeństwa. Te statystyki dotyczyły jednak nowych pacjentów, których personel szpitala nie znał. Po pewnym czasie, pod wpływem znajomości z pacjentem, różnice w traktowaniu pacjentów zmniejszyły się. Psychologowie postawili wniosek, że brak informacji o danym pacjencie był zastępowany przez stereotypowe przekonanie o agresywności Murzynów. Gdy jednak personel zaznajomił się z pacjentem, poznawał jego indywidualne, niezgodne ze stereotypem cechy ograniczając znaczenie i wpływ stereotypu.

A co z Brytyjczykami? Zaczniemy od tego, że Wielka Brytania to nie tylko Anglicy, ale też Irlandczycy, Szkoci, Walijczycy, to ważne, ponieważ są oni bardzo wrażliwi, jeśli o to chodzi. Dla Brytyjczyków bardzo istotna jest historia, kultura i tradycja. Cenią sobie niezależność. Kochają swoją królową Elżbietę II. Anglik punktualnie o piątej po południu wypije herbatkę. Jest księgo-

wym, nosi melonik i kamizelkę, jest bardzo chudy (wróć, to stereotyp z czasów Sherlocka Holmesa, czyli zanim w Królestwie pojawił się McDonald's – teraz raczej stopniowo zmienia się w stereotyp, że wszyscy są grubasami). Anglik jest flegmatyczny, nie ma poczucia humoru. Jak już opowiada jakiś żart to przez jego akcent nikt go nie zrozumie. Na śniadanie je oczywiście jajka na bekonie i popija sokiem pomarańczowym. Nienawidzi Amerykanów i Ameryki – jego przodkowie dali im przecież taki wspaniały język, a oni, co z nim zrobili? Są nazbyt uprzejmi i kochają zwierzęta, ale bardzo nie lubią obcych. A jak reagują na Polaków u siebie? Za morzem o rodakach słyszy się, że to: pijacy, złodzieje, piniacze, że jesteśmy nierozgarnięci, aroganccy, podstępni, że żyjemy na pokaz i ponad stan (w końcu w naszych żyłach płynie słowiańska krew). Brytyjczycy nie przepadają za nami oskarżając nas o zabieranie im pracy, ale ich pracodawcy cenią sobie Polaków, jako podwładnych uczciwych, pracowitych i godnych zaufania.

Ale czy takie schematy są całkowicie mylne? Oczywiście, że nie. W zasadzie w każdym stereotypie znajduje się „ziarno prawdy”, powstało nawet określenie „trafności stereotypu”. Nie możemy zapominać, że nie są one tylko

pejoratywne, chociaż według wielu europejskich badaczy stereotyp z definicji jest negatywny. O kim pomyślisz, jeśli powiem, że jest dokładny i jest świetnym inżynierem, albo, że jest gentelmanem o chłodnym spojrzeniu, co jeśli powiem, że jest romantykiem i dobrym kochankiem? Od razu myślisz o Niemcu, Angliku i Francuzie, prawda?

Warto jest również zwrócić uwagę na to jak postrzegamy samych siebie, nie porównując się do innych. Mowa o autostereotypach. Siebie postrzegamy, jako ludzi mocno nadużywających alkoholu, ale według statystyk wcale nie znajdujemy się na czołowych miejscach w tej dziedzinie. Często słyszy się Polak to rodzinny katolik, ale obserwując nasze społeczeństwo można dostrzec sprzeczny obraz. Uważam, że ważne jest to, aby nie ujednolicić indywidualizmu jednostek w grupie.

Mimo że utarte schematy trudno jest zmienić powinniśmy starać się to robić. Modyfikować nie tylko sposób postrzegania nas na arenie międzynarodowej, ale też nasz sposób postrzegania innych narodów. Pozbądźmy się zaścianowości i otwórzmy się na innych.

Aleksandra Rybacka, Ilc1

